ja 1 mg); coli-tiiter kõikus 1 — üle 125 cm^3. 19. V 1930 oli kuiv-jäänust 554 mg, selle kadu kuumutamisel 294,4 mg; salpeeterhapet 74,5 mg, ammoniaagi jäljed, salpeetrishapet 0,003 mg.

5-nda — P e e t r i u u l i 30/36 — k a e v u vesi sisaldas palju rohkem lahustunud aineid kui Meltsiallika vesi, nim. umbes 3—4 korda rohkem: kuiv-jäänuse hulk kõikus 1092—2320 mg 1 liitris, üldkaredus 31,1—47,8 saksa kraadini, kloori hulk 218—246 mg vahel, rauahapend 0—2 mg, ammoniaaki leidus 4 proovis jälgedest kuni 0,1 mg, salpeetrishapet leidus kõigis proovides — jälgedest kuni 0,4 mg 1 liitris, bakteere 110.318 1 cm^3; 1928. a. mai ja augusti proovides oli maitse halb.

Tuleb tähele panna, et mõnes mainitud eeluurimisel võrdluseks võetud kaevus polnud vesi hää, ja seda enam tuleb jälgida, kas Meltsiallika vee suuremal tarvitamisel tema koostises ei hakka mitte avalduma muutusi.

Meltsiallika ehk -tiigi piirkonna põhjavee-olude peaaegu 2 aasta vältel toimitud uurimiste kokkuvõtteid leidub III Balti riikide hüdroloogia kongressi ins. August Vellner'i ettekandes „Der Niedrigwasserstand und sein Verhältnis zur Ergiebigkeit des Grundwassers" [1]). A. Vellner'i uurimuste järgi kõikus vaatlusaluste 20 kuu jooksul Meltsitiigist väljavoolav veehulk 37,6 ja 48,5 *l*/s (=liitrit sekundis) vahel. Silmas pidades, et oktoobris 1889 Suure Emajõe (Võrts- ja Peipsijärve vaheline) madalvee-aegne veehulk langes kuni 36,1 *l*/s/km^2, tuleks arvestada seda, et vastavalt Emajõe veehulga miinimumile Meltsitiigist voolava veehulga miinimum võib langeda kuni 25,9 *l*/s. Samast tiigist tuleva veehulga maksimum, vastavalt 1867. a. märtsi andmeile, on 59,3 *l*/s.

Ühtlasi Meltsitiigist voolava veehulga mõõtmisega toimis ins. C. Holm mõõtmisi veekihi paksuse, kõrguse, temperatuuri jne. suhtes mitme kaevu juures, mis asetsevad uuritava Meltsi piirkonna põhjavee alal. Uuritavate kaevude veepinna kõrguse ja Meltsitiigist voolava veehulga võnkumused osutusid õige ühtlasiks; ühe kaevu veepinna kõrguse ja Meltsitiigist tuleva veehulga suhe (korrelatsioon) näit. osutas õige suurt ühtlust, nim. r. = +0,78. Kuigi võrdlevaid uurimisi ja vaatlusi toimiti võrdlemisi mitte väga kaua — nimelt 20 kuud, on ins. A. Vellner'i arvamisel tõenäolik, et Meltsiallikast voolava veehulga, järelikult ka sellesse tiiki suubuvate, fluvioglatsiaalseist kuhjatisist tuleva põhjavee-voolude võnkumused on ühtlased, mis iseloomustav on madalvee-aegseile põhjavett kandvailt ja andvailt maa-aladelt saadavaile veehulkadele. Tugides sellele seaduspärasusele võib lahendada mõnesugust tegelikku laadi ülesandeid, nagu näit. Tartu veevärgi küsimust. Kuu keskmine Meltsitiigist väljavoolav veehulk kõikus — nagu mainitud — 37,6 ja 48,5 *l*/s vahel, kuna samal ajal madalveekogu Suures Emajões Tartu juures kõikus 5,53 *l*/s/km^2 ja 6,84 *l*/s/km^2 vahel.

Madalveejoone arvudereas pole tunda ins. A. Vellner'i järgi sademete jagunemise mõju aastaaegade järgi, samuti ei leidu sademete mõju

---

[1]) Ing. Aug. Wellner (Estland). Der Niedrigwasserstand und sein Verhältnis zur Ergiebigkeit des Grundwassers. — Warszawa, 1930.

Tartu I, lk. 336